

● *NautaDutilh*

RAPPORT

GERICHT AAN BUM

Vertrouwelijk **rd**

17

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
1.1	Achtergrond en scope van het onderzoek.....	3
2.	Executive summary.....	3
3.	Conclusies	5
3.1	Vooruitbetaling [REDACTED]	5
3.2	Facturen [REDACTED]	9
3.3	Kostenverantwoording	10
3.4	[REDACTED]	13
3.5	Declaraties	15
3.6	Wet Normering Topinkomens	15
3.7	Huur Den Haag	16
4.	Strafrechtelijke beoordeling	17
5.	Maatregelen en aanbevelingen.....	17

1. INLEIDING

1.1 Achtergrond en scope van het onderzoek

1. Vereniging BUMA en stichting STEMRA (hierna samen: Buma/Stemra) hebben NautaDutilh verzocht te adviseren over hun juridische positie naar aanleiding van aanwijzingen voor mogelijke onregelmatigheden. Met het oog op die advisering verrichtte NautaDutilh, daarin bijgestaan door BDO Investigations B.V. (BDO), een feitenonderzoek.
2. De aanleiding voor het onderzoek zijn geweest de eigen observaties van de huidige CEO, Wim van Limpt, en een melding van een voormalige werknemer van Buma/Stemra (de "Klokkenluider").
3. Voor een beschrijving van de achtergrond en scope van het onderzoek wordt verwezen naar de Rapportage van feitelijke bevindingen onderzoek Buma/Stemra van augustus 2017 (het BDO-rapport). In het BDO-rapport zijn alle relevante gegevens gegeven van het door BDO en NautaDutilh gezamenlijk verrichte onderzoek.
4. Het onderhavige rapport doet dus geen verslag van de feitelijke bevindingen. Het bevat juridische gevolgtrekkingen op basis van de feitelijke bevindingen uit het BDO-rapport en een advies over hoe Buma/Stemra met de feitelijke bevindingen uit het BDO-rapport zou kunnen omgaan. Om die reden is het principe van de hoor- en wederhoor niet toegepast ten aanzien van dit rapport¹. Dit rapport volgt de structuur van het BDO-rapport.

2. EXECUTIVE SUMMARY

5. De belangrijkste bevindingen van het onderzoek zijn:

De achtergrond van het onderzoek aan beperkingen is onderworpen als gevolg van de beperkte aanlevering van data door Buma/Stemra. De verzoeken om aanlevering van data hebben geleid tot het aanleveren van ruim 6 terrabyte (6×10^{12}) aan data. De data zijn niet "incremental" (bevatten alleen de bestanden die zijn veranderd ten opzichte van de vorige incremental back-up), maar zijn steeds een volledige kopie. De beperkingen waarop Buma/Stemra back-ups maakt en bewaart heeft het onderzoek vertraagd en bemoeilijkt. Ten aanzien van de financiële data merkt BDO op:

"De aansluiting van de opgeleverde financiële data met de originele proefbalansen is niet mogelijk gebleken, aangezien het opleveren van informatie door Buma/Stemra een te zware belasting van het Dynamics AX-systeem zou betekenen, Daarbij zou een doorlooptijd voor het op-

¹ Het BDO-rapport doet verslag van een zogenaamd "persoonsgericht onderzoek" als bedoeld in praktijkhandleiding 1112, Verwezen zij naar hoofdstuk 1.3 van het BDO-rapport. Hoor- en wederhoor is wel toegepast ten aanzien van het persoonsgericht onderzoek. Concepten van interviewverslagen zijn aan de betrokkenen voor commentaar voorgelegd. Concepten van het BDO-rapport, althans van gedeelten daarvan, zijn aan de betrokkenen voorgelegd voor commentaar.

leveren van de proefbalansen op meerdere maanden uitkomen."

Uit de bevindingen van BDO kan worden afgeleid dat de inrichting van de IT-organisatie voor met name een adequaat doorlopend inzicht in de financiële situatie een ernstige bedreiging vormt. Het is de vraag of Buma/Stemra voldoet aan het vereiste dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van de rechtspersoon kunnen worden gekend (art. 2:10 lid 1 BW).

- ii. Buma/Stemra kwam op 19 juni 2015 met [redacted] overeen dat [redacted] de maandelijkse fees twee jaar vooruit zou betalen. Hierdoor liep Buma/Stemra een financieel risico van bijna EUR [redacted] en miste zij rendement. De [redacted] is goeddelijk dat [redacted] voor diensten die tegen dagkoers [redacted] werden gefactureerd een vaste koers accepteerde. Een [redacted] alternatieven is niet aangetroffen. Daardoor lijkt het [redacted] algemene grondslag te missen. De regeling is in 2016 [redacted] is ten onrechte niet aan het bestuur ter goedkeuring [redacted] geëerde een advies om het besluit wel aan het bestuur [redacted] teraaf gezocht naar een legitimatie hiervoor, [redacted]. De informatieverstrekking aan het bestuur was [redacted] volledig.

- iii. [redacted] heeft facturen [redacted] die niet, althans niet aantoonbaar zijn gewerkt niet [redacted] als "transitorische post" buiten de reguliere facturen [redacted] en zijn de facturen gecrediteerd en vervangen door [redacted] zijn ingeboekt. De klokkenluidersmelding was [redacted]

[redacted] richte systematisch en doelbewust boekhoudkundige posten zowel [redacted] als aan de passiefzijde van de balans (transitorische posten en voor [redacted] om het budget volledig te benutten en om kosten op te vangen. Posten [redacted] op lijsten bijgehouden en expliciet aangeduid als "zacht" (hetgeen wijst op [redacted] aan adequate onderbouwing) en als "cushions" (hetgeen wijst op oververantwoording). Door de gevolgde handelwijze wordt de kostenbeheersing bemoeilijkt. Het inzicht in de daadwerkelijke kostenstructuur wordt bovendien als gevolg van saldering belemmerd. De handelwijze verraadt ook dat daadwerkelijke kostenbeheersing niet werd nagestreefd: het budget moest ten volle worden benut. De buitengrenzen (de hierna onder 28 beschreven normen) lijken niet alleen als maximum gezien te worden, maar als "streefpercentages". De klokkenluidersmelding was op dit onderdeel accuraat.

- v. De kosten van de zogenaamde "fingerprinting" worden ten laste van de opbrengsten

geboekt. Hierdoor worden de kosten van de inning, het beheer en de verdeling van gelden tot beheer lager voorgesteld dan wanneer de kosten als kosten verantwoord zouden worden. Wij menen dat deze wijze van verantwoording niet juist is.

- vi. Op grootboek 60000 is een bedrag van ruim EUR [redacted] verdeeld over jaren 1983 tot en met 2015, geboekt als opbrengsten afkomstig van buitenlandse zusterorganisaties. In 2016 is het totale saldo van ruim EUR [redacted] geboekt en tegengeboekt. Het resultaat is dat het totale saldo de jaarcodes 2016 heeft gekregen. Er is geen aanwijzing dat de met dit saldo corresponderende liquiditeiten niet meer aanwezig zijn, maar de omvang van het saldo en de tegenboeking roept vragen op over de verplichting tot verdeling en uitkering. Hiernaar wordt verder op [redacted] gedaan.

- vii. Aan het depot bij [redacted] worden op zelf [redacted] opper bedragen onttrokken ten behoeve van Buma/Stemra [redacted] aardiging hiervoor steeds duidelijk is. Het is ook voor [redacted] de pensioenpremie die Buma/Stemra verschuldigd is [redacted] de premie ten laste van het depot bij [redacted] wijl dit niet is gebeurd. Het lijkt erop dat het depot al [redacted]. De laatste betaling van EUR [redacted] lijkt niet te [redacted] hoogte van de pensioenpremie. Het [redacted] bezwaar gemaakt. Het is onduidelijk hoe dit bedrag [redacted] geboekt. Er is niet gebleken dat de OR in de besluitvorming [redacted] is overeengekomen.

WNT

- viii. [redacted] en [redacted] voldoen aan de criteria [redacted] overgangsregime van de WNT. Er bestaat twijfel of ook [redacted] bezoldiging van [redacted] en de bonussen die [redacted] zijn toe- [redacted] vallen. Daartoe is nader onderzoek nodig.

Huur Den Haag

[redacted] geen significante formele bevindingen ten aanzien van het declaratiegedrag en [redacted] van de huur van een pand in Den Haag.

3. CONCLUSIES

3.1 [redacted]

6. [redacted]

[REDACTED]

7. Over de reden om deze verplichting met [REDACTED] overeen te komen, verleent BDO geen zekerheid. Het lijkt erop dat de tegenprestatie van [REDACTED] is geweest [REDACTED] en een overeengekomen wisselkoers (EUR/INR) in euro's te factureren voor dienstverlening (Service Delivery India) waarop Buma/Stemra tot dat moment een onbegrensde aanspraak heeft. (zie e-mail van [REDACTED] van 12 juni 2015).
8. Een inventarisatie van de risico's die bij het aangaan van een overeenkomst op 19 juni 2015 tegen elkaar werden "uitgeruild", is niet gevonden. [REDACTED] is gevonden dat in 2015 is onderzocht of het valutarisico op [REDACTED] kon had kunnen worden en tegen welke prijs. Zijn een risico [REDACTED] niet is nagelaten, dan ontbeert het besluit een deugdelijke grootheid. [REDACTED] wisselkoers heeft voor Buma/Stemra in 2016 overigens gunstig [REDACTED] heeft volgens een berekening van BDO een bedrag van EUR [REDACTED] [REDACTED] vergoeding wordt echter geheel of gedeeltelijk teniet gedaan door [REDACTED] Buma/Stemra op de vooruitbetaalde bedragen is misgelopen. Hoe groot [REDACTED] kan slechts worden geschat. Het normatief rendement dat Buma/Stemra vraagt 2,97%. Over de vooruitbetaling in 2015 voor 2017 (EUR [REDACTED]) rendement over 2016 ca. EUR [REDACTED]. Hoe de keuze van [REDACTED] pakt, is nog niet te zeggen.
9. De besluiten [REDACTED] in de mate waarin het bestuur daarin is betrokken, roept [REDACTED] het Reglement Bestuur en Directie beschrijft welke directie [REDACTED] voorgelegd dienen te worden:

[REDACTED] het Bestuur toestemming over:

[REDACTED] inhoudingspercentages bij de Vereniging of de Stichting, anders dan bepaald in inter-
[REDACTED] afspaken;

[REDACTED] uitgaven die zich niet beperken tot één exploitatiejaar en die strategisch relevant zijn
[REDACTED] criterium) en waarmede een bedrag van meer dan 1 miljoen euro (kwantitatief criterium)
[REDACTED] is.

c. Het oprichten van rechtspersonen of het deelnemen daarin en de aankoop/huur van kantoorruimte."
10. In de bestuursvergadering van 17 juni 2015 heeft de directie [REDACTED] medegedeeld dat het contract met [REDACTED] was verlengd. Het directiebesluit daartoe is niet kenbaar aan het bestuur ter goedkeuring voorgelegd. De briefovereenkomst met [REDACTED] was op 17 juni 2015 nog niet getekend.

² Er is wel een ongedateerd spreadsheet ("Buma view v2"), waarin "standpunt Buma" tegenover "standpunt [REDACTED]" wordt gezet en waarin de kosten van de vooruitbetaling kennelijk worden begroot.

11. De directie had zich voorafgaande aan de vergadering van 17 juni 2015 wel de vraag gesteld of het bestuur de verlenging moest goedkeuren. In een mail van 8 mei 2015 aan [REDACTED] schrijft [REDACTED] het volgende:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

12. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

14. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

15. Wij komen tot de volgende analyse. Op grond van de briefovereenkomst van 19 juni 2015

werd de Mantelovereenkomst Dienstverlening tot 31 maart 2019 verlengd, terwijl Buma/Stemra de Mantelovereenkomst Dienstverlening met een opzegtermijn van zes maanden tegen 1 april 2017 zonder "Exit Costs" kon opzeggen³. Buma/Stemra diende de diensten van [redacted] twee jaren vooruit te betalen. Dat betekende dat niet alleen op 30 juli 2015 betaald moest zijn voor de diensten over 2016, maar dat Buma/Stemra voor 30 december 2015 de factuur voor 2017 moest hebben betaald.

16. De "uitgave" (gelezen als "contractswaarde") beperkte zich dus niet tot één exploitatiejaar (tot 31 maart 2019). Kennelijk heeft de directie belang gehecht aan het feit dat de uitgave door tussentijdse opzegging kon worden beperkt tot de periode van 19 juni 2015 tot 1 april 2017. Ook indien was opgezegd tegen 1 april 2017 was de uitgave echter [redacted] moest tot één exploitatiejaar te rekenen van het moment van het aangaan [redacted] (19 juni 2015). De redenering van het bestuur is kennelijk geweest dat [redacted] (hans kon zijn, in geval van opzegging) tot één exploitatiejaar [redacted] te rekenen vanaf 31 maart 2016, de oorspronkelijke Vervolgovereenkomst met de minimale verlenging tot 1 april 2017 was gemoeid met [redacted] EUR [redacted] (de fee voor een jaar).
17. De "uitgave" (gelezen als "cash out") van [redacted] op 19 juni 2015 verplichtte bedroeg EUR [redacted] (betaalbaar [redacted] betaalbaarder 30 december 2015).
18. Wij menen dat het besluit [redacted] overeenkomst aan het bestuur ter goedkeuring had moeten worden voorgelegd aan artikel 8 lid 5 van het Reglement Bestuur en Directie [redacted] om op de correspondentie van 1 juni en 1 september [redacted] "aan te slaan" en te bevorderen dat het bestuur gebruik had gemaakt van zijn goedkeuringsrecht. [redacted]
19. [redacted] het bestuur met opzet bepaalde informatie werd onthouden. In [redacted] op 8 juni 2017 gaf [redacted] desgevraagd aan dat hij op verzoek van [redacted] presentatie voor het bestuur of een bestuurscommissie had voorbereid. [redacted] het doel van de presentatie een update te geven over de werkzaamheden [redacted] update over de status van de onderhandelingen met [redacted] was onderdeel van de [redacted] presentatie.
20. [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

³ BDO stelt de vraag of dit praktisch gezien mogelijk was gezien de afhankelijkheid van [redacted]. In een e-mail van [redacted] aan [redacted] van 1 september 2015 staat: "Theoretisch en juridisch kunnen we na maart 2017 op ieder moment opzeggen (en dus ook nu al aangeven dat we 1 april 2017 stoppen) dat is het probleem helemaal niet. Praktisch gezien lukt ons dat zelf niet omdat we voor datum beëindiging een jaar nodig hebben om een nieuwe partner te vinden en een jaar om de nieuwe partij dan door [redacted] in te laten werken. [redacted]"

[Redacted]

21. [Redacted]

3.2 **Facturen** [Redacted]

22. Senior interim functies op de afdeling [Redacted] worden ingeleend [Redacted] van [Redacted] voor Buma/Stemra is [Redacted]

23. De bevindingen in het BDO-rapport duiden wij aldus op een ontbrekende controle, waarbij het inlenen van derden door P&O wordt uitgevoerd. Dit is steeds schriftelijk worden vastgelegd. De bevoegdheid om te inlenen is bij de afdelingshoofden. Indien een derde wordt ingeleend, is de afzender gebaseerd op de bevoegdheid tot het inboeken en betaalbaar stellen van facturen door de afdeling die de derde inleent.

24. Hierdoor kon gebeuren dat [Redacted] met betrekking tot gewerkte uren in 2015 buiten de crediteurenadministratie werden gehouden (geen vouchernummer, geen datumstempel "ontvangen" en geen vouchertekst) en als transitorische passiefpost ("nog te betalen") werden gehouden. Dit was niet vergezeld door een urenspecificatie, zodat het bedrag van de facturen niet kon worden geverifieerd toen de facturen werden geboekt. Maanden later volgde de afrekening van de facturen, welke met een urenstaat waren onderbouwd. De oorspronkelijke facturen werden gecrediteerd. Het lijkt er dus op dat de oorspronkelijke facturen werden gecrediteerd omdat alle gefactureerde uren daadwerkelijk waren gewerkt. [Redacted] betrekking hadden op 2016 deels ten onrechte in 2015 geboekt. [Redacted] werd aldus omzet die betrekking had op 2016 deels geboekt.

25. [Redacted] betrokken geweest: alle betreffende facturen dragen de omschrijving: "Ref. [Redacted]". [Redacted] ontving alle facturen [Redacted]

26. Het gaat om relatief geringe bedragen (de twee oorspronkelijke facturen tellen op tot een bedrag van EUR [Redacted]). Van dit bedrag lijkt een gedeelte, groot EUR [Redacted] ten onrechte in 2015 te zijn geboekt. Het lijkt wel te gaan om opzet. De oorspronkelijke facturen zijn buiten de crediteurenadministratie gehouden, terwijl de vervangende facturen en de creditfacturen volgens de reguliere procedure zijn ingeboekt. Gezien de geringe hoogte van het bedrag achten wij niet aannemelijk dat het motief van [Redacted]s geweest om kosten ten laste van een nog ongebruikt budget van 2015 te brengen. [Redacted] was niet bereid om aan het onderzoek mee te

werken

3.3 Kostenverantwoording

27. Zoals uiteengezet in hoofdstuk 2.2 Normenkader voor de financiële verantwoording in het BDO-rapport, is Buma/Stemra onderworpen aan normen die de beheerskosten beperken. Buma/Stemra staat daartoe onder toezicht van de CvTA. Het CtVA ziet er onder meer op toe dat de collectieve beheersorganisatie:

"...streeft naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de afwikkeling van gelden tot een nader bij algemene maatregel van bestuur te bepalen drempel (...). Indien de beheerskosten daarvan in het bestuursverslag en ten genoegen van het College met redenen omkleed worden aangegeven, kan deze overschrijding te wijten zijn;"

28. Van een overschrijding van de beheerskosten is sprake indien de beheerskosten meer dan 15% bedragen van het bedrag dat in enig jaar is bestemd voor de afwikkeling van de beheerskosten meer dan 15% bedragen van het bedrag dat in enig jaar is bestemd voor de afwikkeling van de beheerskosten ten opzichte van het vorige jaar zijn gestegen met meer dan 15% van de inflatiecorrectie van de consumentenprijsindex van het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft. De ontwikkeling daarvan dienen dus in een bepaalde verhouding te blijven tot de uitgaven (geïnd bedrag).

29. De bevindingen in het BDO-rapport worden "sturen" op deze normen in de onderzochte boekjaren 2010 en 2011. Buma/Stemra transitorische posten (reserveringen) en voorzieningen worden in de balans gebruikt om het tijdsverschil te overbruggen tussen het moment waarop een verplichting/ vordering ontstaat en het moment waarop de verplichting is gefactureerd/ betaald. Het kan gaan om transitorische posten (reserveringen) en transitorische actiefposten (voortuitbetalingen). Voorzieningen worden gevormd indien de verwachting gerechtvaardigd is dat een verplichting zal leiden tot een uitvloeisel van middelen. Zo mag een voorziening uitsluitend gevormd worden, indien de verplichting heeft, waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitvloeisel van middelen noodzakelijk is en een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van die verplichting (verg. BDO-rapport, p. 17). Buma/Stemra kan worden onderbouwd dat aan dergelijke voorwaarden wordt voldaan. Buma/Stemra vormde echter posten, waarvan twijfelachtig is of aan de voorwaarden werd voldaan. Daarvan BDO vaststelt dat geen (adequate) onderbouwing is aangetroffen.

30. Aan de passiefzijde trof Buma/Stemra door het jaar heen reserveringen voor "algemene kosten" (zonder specificatie) en voor specifieke verplichtingen () etc.) die vrijwel alle op één grootboekrekening (19100) werden geboekt.

31. ()
()
()
()

[Redacted text block]

32. [Redacted] heeft hierover verklaard:

[Redacted text block]

33. Deze handelwijze was patroonmatig. In een [Redacted] zijn zogenaamde "cushion & deficiency overzichten" aan [Redacted] "ruimte" werd bijgehouden (grootboekrekening 19100 en zogenaamde "commissions" worden posten bedoeld, waarin een mate van over [Redacted] term "zacht" wordt gebruikt in verband met posten op groot [Redacted] "zacht" wijst op gebrek aan adequate onderbouwing. Be [Redacted] verwijzing gevonden naar de "Materialiteitsgrens [Redacted]" rekening mee hield dat "zachte posten" onder die grens [Redacted] stand van [Redacted] zouden stuiten als zij ook door [Redacted] erkt.

34. De ge [Redacted] rikt om tegen het jaareinde kosten "weg te boeken" die me [Redacted] nde posten niet te maken hadden. In het BDO-rapport is [Redacted] biteringen in december 2015:

	Bedrag	Aantal boekingen
	€ [Redacted]	1
	€ [Redacted]	17
Div [Redacted]	€ [Redacted]	37
[Redacted]	€ [Redacted]	2
[Redacted]	€ [Redacted]	3
Geschillencommissie 2014	€ [Redacted]	1
Totaal	€ [Redacted]	61

⁴ De materialiteitsgrens is een benchmark die de accountant gebruikt om controleverschillen te beoordelen. Op hoofdlijnen worden fouten tot aan de materialiteitsgrens gedoogd en dienen fouten boven de materialiteitsgrens te worden gecorrigeerd in de jaarrekening. BDO-rapport, par. 339.

35. Het bedrag dat in december 2015 werd gedebiteerd was ca. 4,7 keer het bedrag dat in de elf maanden daarvoor werd gedebiteerd (EUR [REDACTED]). In feite sluit Buma/Stemra één keer per jaar, in december, de daadwerkelijke kosten aan op de gebudgetteerde kosten. Daardoor is er door het jaar heen een onvolkomen inzicht in de financiële positie.

Kosten ten laste van het geïnd bedrag

36. Kosten die ten laste van de rechtenopbrengst (geïnd bedrag) werden gebracht, zijn de kosten van de zogenaamde "fingerprinting". De kosten voor het gebruik van de fingerprinting software wordt door [REDACTED] per kwartaal vooraf aan Buma/Stemra gefactureerd. Een deel wordt doorbelast aan [REDACTED].
37. De verwerking was als volgt. De kosten van [REDACTED] werden [REDACTED] als kosten ingeboekt. Vervolgens werden de kosten "weggeboekt" van de rechtenopbrengst overgebracht naar twee grootboekrekeningen ("Rechtenopbrengst" en "Gefactureerde omzet huidig boekjaar"). Het resultaat was in 2015 en EUR [REDACTED] in 2016. Effectief leidt [REDACTED] van de kosten naar de omzet tot een daling van de beheerskosten. Het resultaat is voldoende wordt de opbrengst die beschikbaar is voor uitkering van de rechtenopbrengst af-trekken van kosten.
38. Deze wijze van verwerken heeft [REDACTED] van de omzet. De kosten worden immers niet opgeteld [REDACTED] van de noemer⁵.

39. [REDACTED]

40. [REDACTED] van de vraag of de binnengekomen gelden die staan tegenover [REDACTED] software als opbrengsten of geld van derden moet worden gezien (par. 376 [REDACTED]). Deze analyse is dat het opbrengsten betreft. Buma/Stemra draagt het kredietrisico [REDACTED] omroepen. [REDACTED] hebben geen inzicht in en zeggenschap over de prijs [REDACTED] betalen voor de diensten van [REDACTED]. Buma/Stemra is geheel vrij om fingerprinting diensten af te nemen van [REDACTED] of een andere leverancier tegen door haar te bepalen voorwaarden. Indien onze analyse juist is, stelt Buma/Stemra de kosten te laag voor.

Kostenplaats buitenland

⁵ Een eenvoudig voorbeeld kan dit verduidelijken. Stel de opbrengsten bedragen 100 en de kosten (exclusief fingerprinting) bedragen 14. Het kostenpercentage bedraagt dan $14/100 \times 100\% = 14\%$. Als de kosten van fingerprinting 2 bedragen, zou het percentage er aldus uit-zien: $16/100 \times 100\% = 16\%$. Als de kosten van fingerprinting echter in mindering worden gebracht op de omzet in plaats van als kosten te worden ineengeteld, is de breuk: $14/98 \times 100\% = 14,3\%$

41. In de financiële administratie over 2016 is een journaalpost aangetroffen met de omschrijving "Opschonen 60000". Het gaat om een totaalbedrag van EUR [redacted]. Kennelijk zijn opbrengsten uit het buitenland vanaf 1983 tot en met 2015 geboekt geweest op kostenplaats "BTL". In 2016 zijn de opbrengsten opgeboekt en tegengeboekt naar kostenplaats 60000 "Ge-factureerde omzet huidig boekjaar". Het gevolg is dat geen posten meer resterend op kosten-plaats BTL, maar dat het saldo op de kostenplaats 60000 (door opboeken en tegenboeken) niet is veranderd.
42. Op grond van art. 16 lid 5 van het Repartitiereglement van de Vereniging Buma (21 mei 2014) worden na afloop van een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf het moment waarop Buma het desbetreffende gebruiksjaar heeft afgerekend, niet uitgekeerde bijdragen pro ra-to worden uitgekeerd aan de deelnemers. Het is mogelijk dat dit niet is ge-beurd. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat met betrekking tot de afrekening van het bedrag van EUR [redacted] de termijn van vijf jaar nog niet is verlopen. In 2013: EUR 2,6 miljoen; 2014: EUR [redacted] 2015: EUR [redacted] De achtergrond daarvan zijn via [redacted] wording

Normalisering beheerskosten

43. Een normalisatie van de verwerking van transitorische posten leidt niet tot de constatering dat de hierboven genoemde normen (ruim) zijn overschreden. De gevolgde verwerkingswijze op het moment waarop kosten wer-den verantwoord, niet tot een significante verhoging van de kostenpercentages. Indien echter de kosten van fingerprints en andere opbrengsten worden geboekt, maar als kos-ten worden verantwoord, kan dit tot een significante verhoging van het kostenpercenta-ge.
44. Door de [redacted] in de kostenbeheersing moeilijker. Het inzicht in de daadwerkelijke kostenbeheersing als gevolg van de saldering belemmerd. De handelwijze van [redacted] kostenbeheersing niet werd nagestreefd: het budget moest ten [redacted] grenzen (de hiervoor onder 28 beschreven normen) lijken niet [redacted] te worden, maar als "streefpercentages".
45. [redacted] komen overeen met hetgeen de klokkenluider heeft gemeld. In het verslag [redacted] met de klokkenluider staat:
- [redacted] klokkenluider] geeft aan dat bij BS het budget 'volgepompt' wordt. Hierbij worden boekhoudkundige [redacted] trucs uitgehaald door "facturen in de tijd te laten reizen" en door de kosten eerder te nemen dan ze wor-den gemaakt."

3.4 [redacted]

46. Bij de liquidatie van het Pensioenfonds Buma/Stemra ("PFBS") op 5 september 2008 is een depot gevormd van EUR [redacted]. Dit depot is in wezen een **voorwaardelijke vordering** van Buma/Stemra op de opvolgend pensioenuitvoerder, [redacted]. Het bestuur heeft bij vergadering van 21 november 2007 be-

sloten om het depot onder meer aan te wenden als indexatiedepot en premie-egalisatiedepot. Of het depot als zodanig door De Nederlandsche Bank is geaccepteerd, is niet duidelijk. Hoewel BDO een brief van PFBS aan DNB van 21 mei 2008 heeft gevonden, is een eventueel antwoord van DNB niet aangetroffen. Het is van belang om de aard van het depot vast te stellen, omdat die aard bepalend is voor de onttrekkingen die aan het depot mogen worden gedaan.

47. Op grond van afspraken tussen Buma/Stemra en de OR wordt het depot aangewend om - kortweg - premiekosten op te vangen, indien die boven een gegeven percentage (15%) van de loonsom uitstijgen. Hiertoe maakt [redacted] jaarlijks een premieberekening. BDO & O berekent aan de hand van die opgave de hoogte van het bedrag dat ten laste van het depot moet worden gebracht. Het arbeidsvoorwaardelijk overleg (OR en directie) heeft in het verleden niet gedaan van onttrekkingen aan het depot. Ten aanzien van de onttrekkingen aan het depot en de redenen hebben plaatsgevonden (zie hierna), is geen documentatie gevonden op basis van het overleg op besluitvorming van OR en directie.
48. Het depot is in 2009 aangewend om de pensioenen van de deelnemers en gerechtigden éénmalig te verhogen met 4,4%. Hiertoe is een bedrag van EUR [redacted] aan het depot onttrokken. Het bedrag is ten laste van het depot te zijn geweest.
49. Op 20 april 2010 ontving Buma/Stemra van de OR een bericht dat ten laste van het depot ter bestrijding van de kosten van de pensioenen een bedrag van EUR [redacted] moet worden gebracht. De specificatie van deze kosten is niet gevonden. De onttrekking van het depot aan de OR van EUR [redacted] en [redacted] (voormalige [redacted]) is ten laste van het depot. Het overleg van de OR van 24 augustus 2009 werd nog gesproken over het bedrag van EUR [redacted].
50. Het gebruik van het depot als indexatiedepot roept vragen op. Hoewel in 2008 en 2009 de loonsom niet de loonsom (overschrijding van EUR [redacted]), is dit bedrag ten laste van het depot gebracht. Buma/Stemra heeft de premie boven 15% van de loonsom voor het jaar 2008/2009 voor eigen rekening genomen.
51. Het bedrag van de onttrekkingen aan het depot voor de jaren 2011 en 2012 is in totaal een bedrag van EUR [redacted] ten laste van het depot gebracht.
52. Het bedrag van de onttrekkingen aan het depot van EUR [redacted] is op 9 februari 2015 weer terugbetaald. Het bedrag "niet nodig" zou zijn geweest. Buma/Stemra heeft de premie boven 15% van de loonsom voor het jaar 2013/2014 voor eigen rekening genomen. Volgens de berekeningen op basis van de definitieve cijfers van 2014 gaat het om een bedrag van EUR [redacted].
53. Op basis van de definitieve cijfers 2015 is het bedrag van de premie boven 15% van de loonsom vastgesteld op EUR [redacted] maar ook dit bedrag is niet ten laste gebracht van het depot. Dat betekent dat Buma/Stemra die premieoverschrijding over 2015 ook voor eigen rekening heeft genomen.
54. Voor 2016 is vastgesteld dat geen sprake is geweest van premieoverschrijding, zodat een ont-

trekking niet nodig is. [REDACTED]

[REDACTED] bedrag is op 28 december 2016 door Buma/Stemra ontvangen. Hoe het bedrag is geboekt, dient te worden onderzocht.

55. In totaal is een bedrag van EUR [REDACTED] aan het depot onttrokken. Het depot draagt rente die aan het depot wordt toegevoegd. Het eindsaldo per 1 januari 2017 bedraagt EUR [REDACTED]

3.5 Declaraties

56. Gezien de beperkte omvang en impact van de bevindingen, verwachten wij geen verdere rapportage.

3.6 Wet Normering Topinkomens

57. De Wet Normering Topinkomens ("WNT") is opgesteld door de Tweede Kamer. De Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganen ("Wet Toezicht en Geschillenbeslechting" ("WTGCB")) van toepassing op Buma/Stemra is gebonden aan onder andere de beloningsmaxima uit de WNT.

58. De WNT is op 1 januari 2013 in werking getreden. Het is in een overgangsregeling, op basis waarvan, kort gezegd, [REDACTED] afspraken gedurende een bepaalde termijn konden voortduren. Het is vastgesteld dat Buma/Stemra de afgelopen jaren een aantal betalingen aan [REDACTED] heeft gedaan, die op basis van de WNT slechts zijn toegestaan indien [REDACTED] aan de voorwaarden van de overgangsregeling. Het is vastgesteld dat [REDACTED] aan de voorwaarden van de bezoldiging, aangezien de bezoldiging van [REDACTED] (a) niet boven het bezoldigingsmaximum uit de WNT, (b) verhogingen van de bezoldiging niet heeft over (in ieder geval) boekjaar 2014 en 2015 en (c) een bedrag van [REDACTED] in 2015. Ten aanzien daarvan is het volgende

59. [REDACTED] bezoldiging van [REDACTED] en [REDACTED] een overschrijding van de [REDACTED] op grond van de WNT is onder het overgangsrecht slechts toegestaan indien [REDACTED] (i) voorafgaand aan de inwerkingtreding van de WNT is overeengekomen, of (ii) afspraken die zijn gemaakt op of na 18 januari 2012 op basis van artikel 25a lid 1 sub c WTGCB buiten beschouwing worden gelaten. Bovendien geldt (iii) dat de hogere bezoldiging slechts is toegestaan voor ten hoogste vier jaar (dus tot 1 januari 2017).

60. Uit het BDO-rapport blijkt dat voor wat betreft de bezoldiging van [REDACTED] aan deze voorwaarden lijkt te worden voldaan en dat de bezoldiging boven de WNT-norm dus gedurende maximaal 4 jaar was toegestaan. Ten aanzien van [REDACTED] geldt dat [REDACTED] in de jaren 2013-2014 nog niet, maar in 2015 wel, als topfunctionaris in de WNT-verantwoording van Buma/Stemra is opgenomen. Waarom dit in de jaren 2013 en 2014 niet is gebeurd, is niet bekend. Indien [REDACTED] in 2015 als topfunctionaris is aangemerkt vanwege het bekleden van een nieuwe functie, dan is daarmee in het kader van de WNT in beginsel sprake van een nieuwe

benoeming, waardoor het overgangsrecht in beginsel niet van toepassing kan zijn. Daarvoor lijkt geen aanwijzing te bestaan. Voor het geval er geen sprake was van een nieuwe functie, maar [redacted] om andere redenen (pas) vanaf 2015 als topfunctionaris in de WNT-verantwoording van Buma/Stemra is opgenomen, was het overgangsrecht in 2015 mogelijk wel op [redacted] van toepassing.

61. Ad b, verhogingen bezoldiging [redacted]: verhogingen van de bezoldiging die meer bedraagt dan de maximale bezoldiging uit de WNT (hiervoor onder a) is onder het overgangsrecht slechts mogelijk indien (i) deze verhoging én de wijze waarop deze wordt berekend voorafgaande aan de inwerkingtreding van de WNT tussen partijen is overeengekomen, waarbij opnieuw geldt dat (ii) afspraken die zijn gemaakt op of na 1 januari 2012 op basis van artikel 25a lid 1 sub c WTGCB buiten beschouwing dienen te worden.
62. Het is niet zonder meer duidelijk in hoeverre de verhogingen van [redacted] zien van [redacted] aan deze voorwaarden voldoen. Uit [redacted] [redacted] verschillende brieven aan [redacted] zijn vermeld dat het salaris van de [redacted] met ingang van 1 januari 2011, 2012 en 2013 elk jaar wordt verhoogd met de CPI indexering. Deze brieven dateren van 2011, 2012 en 2015.⁶ Voor de beantwoording van de vraag of de verhogingen van de bezoldiging van [redacted] onder het overgangsrecht vallen, zijn de brieven en mogelijke informatie over de achtergrond daarvan van belang met de vraag of deze brieven een enkele bevestiging waren van de in de brieven genoemde afspraken. Dit zal verder onderzocht moeten worden.
63. Ad c, bonussen [redacted] bonusbetaling was ingevolge het overgangsrecht van de WNT niet toegestaan tenzij aan voorzover die winstdeling of bonusbetaling (i) is overeengekomen vóór de inwerkingtreding van de WNT, waarbij (ii) de afspraken zijn gemaakt vóór 1 januari 2012 op basis van artikel 25a lid 1 sub c WTGCB, en (iii) de winstdeling of bonusbetaling is gelaten. Bovendien geldt (iii) dat een winstdeling of bonusbetaling niet kan worden toegestaan voor ten hoogste vier jaar na inwerkingtreding van de WNT.
64. Het volgt dat [redacted] over 2015 een bonus van EUR [redacted] heeft ontvangen. Deze bonusbetaling was op basis van het voorgaande slechts toegestaan indien en zolang er werd voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden onder (i) - (iii). Het BDO-rapport vermeldt dat op 14 juli 2010 een brief met betrekking tot de jaarlijkse bonus toekenningen is gestuurd aan [redacted] waarin staat vermeld: [redacted] [redacted] Daarmee lijkt te zijn voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden, hoewel de specifieke criteria ('parameters') op grond waarvan de bonus zou worden vastgesteld nog dienden te worden bepaald.

3.7 Huur Den Haag

⁶ BDO concept rapportage voor wederhoor - [redacted] alinea 535.

65. Gezien de beperkte omvang en impact van de bevindingen, verwijzen wij naar de BDO-rapportage.

4. STRAFRECHTELIJKE BEOORDELING

4.1 [Redacted]

4.2 [Redacted]

4.3 [Redacted]

5. MAATREGELEN

5.1 Wij geven de volgende aanbevelingen in overweging (in willekeurige volgorde):

- a. [Redacted] BDO-functie: uitkeringsgerechtigde centraal, actieve [Redacted]
- b. [Redacted] MG als externe accountant;
- c. [Redacted] organisatie, waardoor toegang tot actuele financiële data wordt [Redacted]
- d. [Redacted] budget op de actuele kosten niet op jaarbasis, maar op kwartaalbasis;
- e. [Redacted] van de financiële functie [Redacted] is reeds vertrokken; afscheid nemen van [Redacted] aantrekken nieuwe [Redacted];
- f. [Redacted] berichten van de [Redacted] (afscheid nemen van [Redacted]);
- g. [Redacted] afronden verbetertraject [Redacted] (reeds in gang gezet);
- h. [Redacted] formuleren van procedures ter bevordering van naleving (verslaggevings)regels;
- i. [Redacted] educatieprogramma gericht op het internaliseren van de herijkte normen en waarden;
- j. [Redacted] afhankelijkheid [Redacted] terugdringen;
- k. [Redacted] aanzeggen dat factuereergedrag niet wordt getolereerd;
- l. Huidige bestuursstructuur en samenstelling (vertegenwoordigers van auteurs/ uitgevers) vervangen door meer professioneel en onafhankelijk toezichtmodel
- m. [Redacted]
- n. [Redacted]

